

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/57/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124204687
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124204687.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. a otca: C. B., zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľky – starej matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti C. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky p. E. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Navrhovateľka - stará matka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach.

III. Súd zaviazuje matku maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí na každé dieťa mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktorú bude povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - stará matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 23.04.2024 domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti a návrh odôvodnila tým, že maloleté deti pochádzajú zo vzťahu rodičov, ich otec, jej syn C. B. dňa XX.XX.XXXX zomrel a odvtedy deti vychovávala ich matka. Žili najskôr v E., potom sa odsťahovali do F.. Ona bola s deťmi v telefonickom kontakte, každé leto u nej trávili prázdniny celý august, nepostrehla žiadne problémy. Dňa 25.03.2024 sa k nej dostavila matka aj deťmi, ktoré vyložila z dodávky a odišla naspäť do F.. Odvtedy sú v telefonickom kontakte, v ktorom jej matka vysvetlila, že musela takto konať z dôvodu, že sa teraz údajne o deti nemôže postarať, musí ich finančne zabezpečiť. Na výživu detí zatiaľ neprispela. Od uvedeného dňa sa navrhovateľka za pomoci svojho manžela, ktorý nie je starým otcom maloletých detí, stará, zapísala ich do školy, rieši ich zdravotný stav, s čím sú spojené najmä administratívne problémy, preto je potrebné rozhodnutie súdu o zverení maloletých detí.

2. Súd vo veci najskôr nariadil neodkladné opatrenie uznesením č. k. 54P/57/2024-13 zo dňa 24.04.2024, ktorým maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a následne nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila matka, pričom predvolanie jej súd doručoval na poslednú známu adresu trvalého pobytu na Slovensku, ktorou

je Obec E.. Matka si v úložnej lehote súdnu zásielku neprevzala. Súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v jej neprítomnosti.

3. Na pojednávaní navrhovateľka uviedla, že deti sú naďalej v jej opatere, matka im začala posilať peniaze, 300 eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť.

5. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

6. Maloleté deti B. sa narodili zo vzťahu rodičov, v minulosti sa matka na Okresnom súde Košice I. domáhala úpravy rodičovských práv a povinností, ale návrh vzala späť z dôvodu, že s otcom maloletých detí obnovili spolužitie a preto uvedený súd uznesením č. k. 11P/2/2017-84 zo dňa 30.05.2018 konanie zastavil.

7. Otec maloletých detí dňa XX.XX.XXXX zomrel, odvtedy sa o maloleté deti starala matka, bývali s ňou v F. až do 25.03.2024, kedy matka maloleté deti priviezla na Slovensko a nechala ich u navrhovateľky, ktorá sa odvtedy o deti stará za pomoci jej manžela, ktorý písomným vyhlásením zo dňa 31.07.2024 so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželky súhlasil.

8. Podľa zistení kolízneho opatrovníka má navrhovateľka vytvorené všetky podmienky pre riadnu starostlivosť o maloleté deti, podľa potvrdenia obvodného lekára je schopná sa o maloleté deti starať.

9. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté

dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

14. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

15. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

17. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

18. Podľa § 46 ods. 2 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

19. Podľa § 46 ods. 3 Zákona o rodine, súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

27. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

28. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v záujme a na prospech maloletých detí ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa o deti riadne stará, keďže ich matka osobnú starostlivosť prenechala na ňu.

29. Súd preto s poukazom na zistené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami návrhu vyhovel a maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, pričom bude povinná starať sa o deti tak, ako sú povinní starať sa o svoje deti ich rodičia.

30. Súčasne súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktoré bude povinná platiť mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresnom súde Nitra.

O podanom odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.